

jakou cenu, zejména hodnotu rovnající se vložené částce. Lze dále připustiti, že pachatel, který takovou vkladní knížku odcizil, může způsobem ve zmatečnické stížnosti uvedeným dosáhnouti vyplacení vkladu, vylákáním hesla na některém úředníkovi peněžního ústavu, využitím nepopatrnosti příslušného úředníka peněžního ústavu, odstraněním poznámky »Na heslo« v knížce aneb odvoláním hesla, nebo že může vkladní knížku prodati nebo dáti ji do zástavy, avšak ze všeho toho nelze dovozovati, že taková vkladní knížka má nějakou cenu, zejména cenu odpovídající vložené částce; neboť došlo-li skutečně oním způsobem k realizování pohledávky nebo části pohledávky, nebo ku zpeněžení takové vkladní knížky, jde o samostatný, od odcizení vkladní knížky odlišný trestný čin, o podvod, spáchaný oklamáním co do legitimity pachatelovy nebo co do ceny takové vkladní knížky.

Čís. 2836.

Nejde o účinnou lítost (§ 187 tr. zák.), byly-li odcizené věci pachateli poškozeným odňaty.

(Rozh. ze dne 27. června 1927, Zm I 89/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečnické stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 11. ledna 1927, jímž byla obžalovaná podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěna z obžaloby pro zločin krádeže podle §§ 171, 173, 176 II c) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmatečnické stížnosti státního zastupitelství, napadající sprostující rozsudek důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 b) §u 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění. S hlediska čís. 5 §u 281 tr. ř. napadá stížnost jako formelně vadné zjištění rozsudku: »Na to podle udání svědka Č-a obdržel (sc. Č.) od obžalované P-ové 1.550 Kč, o kterých prohlásila, že je odcizila.« Zmatečnické stížnosti uplatňuje předně právem, že svědek Václav Č. ve svých výpovědích nikde neuvedl, že odcizených 1.550 Kč obdržel teprve potom, když obžalovaná se byla ke krádeži přiznala a že proto předpoklad soudu: »Na to podle udání svědka Č-a obdržel...« je v rozporu s výpovědí tohoto svědka, z níž nevychází, že k »obdržení« správně k přijetí peněz Václavem Č-em došlo až po přiznání se obžalovanou. Stížnost vytýká však důvodně, že nesprávným je ono rozsudkové zjištění i v tom ohledu, že Č. odcizených 1.550 Kč od obžalované obdržel. Svědek Václav Č. vylíčil podle dotyčných protokolů nejprve, jak došlo k prohlídce věcí obžalované jeho manželkou Annou Č-ovou, pak uvedl, že jeho manželka našla v šatníku obžalované v jedné škatulce 1.000 Kč a ve druhé 550 Kč; po té vylíčil, jak bylo vyjednáváno s obžalovanou o tom, zda se chce přiznati ke krádeži peněz či nikoliv, a jak vyjednávání to skončilo přiznáním obžalované ke krádeži; ku konci uvedl Č.,

že obdržel dne 25. června 1926 dopis od Dra Sch-y, v němž mu tento jménem obžalované sděluje, že svědek spolu se svou manželkou nařkl Marii P-ovou z krádeže a odňal jí 1.550 Kč, a že v důsledku tohoto dopisu činí svědek trestní oznámení na obžalovanou, že mu odcizila 1.550 Kč, k čemuž se mu doznala a které od ní obdržel. Pravda je, že svědek Č. se vyjádřil v ten smysl, že peníze od obžalované o b d r ž e l. Leč tato výpověď v souvislosti s ostatními výsledky průvodními neopravňuje k tomuto předpokladu a nasvědčuje spíše tomu, že užito výrazu neodpovídajícího pravému sběhu věci. Sama obžalovaná uvedla, že Anna Č-ová n a l e z l a v její skříni 1.550 Kč. V dopise pak Dra Sch-y na manžele Č-ovy se praví, že o d ň a l i obžalované částku 1.550 Kč a žádá se za vrácení jí. Již to opravňuje k úsudku, že Anna Č-ová 1.550 Kč, ve věcech obžalované nalezených, obžalované vůbec n e v r á t i l a, nýbrž z a d r ž e l a je u sebe neb odevzdala svému manželovi Václavu Č-ovi, by si tak zajistili úhradu své škody a, že pak vyjednávali s obžalovanou, zda uzná bez policejního a soudního řízení, že jsou to peníze jim odcizené a jim patřící, či zda žádá, by tato věc byla vyřízena policií a soudem. Podle toho nemá předpoklad rozsudku, že Václav Č. peníze od obžalované o b d r ž e l, opory ve výsledcích průvodních, naopak je s nimi v rozporu; při nejmenším nejsou zjištěny rozsudková jasná a určitá v tom směru, jakým způsobem přešly odcizené peníze 1.550 Kč z držení pachatelky zpět do držení poškozeného a kdy se tak stalo.

Přesné zjištění těchto okolností je však rozhodné pro právní posouzení, zda byly splněny podmínky účinné lítosti ve smyslu §u 187 tr. zák., zejména zda obžalovaná napravila škodu sama a dobrovolně. Neboť, kdyby peníze obžalovanou odcizené byly jí poškozenými odňaty, sotva by se mohlo mluvit o náhradě škody pachatelkou samou, tím méně o dobrovolné náhradě škody. Za takové situace nebyla by měla obžalovaná na vybranou, s penězi uprchnouti nebo je poškozenému dobrovolně odevzdati, naopak nezbyvalo jí nic jiného než trpěti, by si poškozený nalezené peníze, které proti vůli obžalované již ve svých rukou a moci opět měl, ponechal (viz rozhod. zrušovacího soudu ve Vídni č. 3577, 3884 a sb. n. s. č. 276). Zmateční stížnost uplatňuje dále důvodně, že se nalézací soud neobíral blíže okolnostmi při hlavním přelíčení na jevo vyšlými a majícími význam pro otázku dobrovolnosti náhrady škody. Obžalovaná přiznala se totiž pod tlakem usvědčujících důkazů ke krádeži a poškozeného odprosila, což on si vykládal jako její konečný souhlas, by si ponechal oněch 1.550 Kč u ní nalezených a považoval peníze ty jako nazpět »obdržené«. Ve skutečnosti však to konečný souhlas nebyl, neboť obžalovaná žádala po čase prostřednictvím advokáta Dra Sch-y velmi energicky od poškozeného peníze zpět, tvrdíc, že jí náležely a byly jí neprávem odňaty. To měl soud vzít v okruh svých úvah, poněvadž to opravňuje k předpokladu, že obžalovaná nepovažovala věc náhrady škody za skončenou, že naopak škodu nahraditi nechtěla a nechce, zvláště když při svém zodpovědném výslechu prohlásila, že peníze byly jejím majetkem a když tak vyloučila, že by byla poškozenému škodu nahradila z účinné lítosti. Nepři-

hlížení k oněm okolnostem zakládá neúplnost výroku soudcovského podle čís. 5 Šu 281 tr.ř. Odůvodněné zmáteční stížnosti bylo proto vyhověti, rozsudek jako zmátečný zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice k opětnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 2837.

Jízda automobilem neděje se vždy za zvláště nebezpečných okolností; jest na soudu, by pečlivě zhodnotil celkovou situaci, dané poměry a zvláštní okolnosti úrazu, a by podle toho v každém případě zvláště zkoumal, zda nebezpečí dostoupilo stupně v §§ 337, 85 c) tr. zák. předpokládaného.

(Rozh. ze dne 28. června 1927, Zm II 261/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmáteční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 31. března 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmátečný a věc vrátil krajskému soudu v Olomouci, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje mimo jiné zmatek podle Šu 281 čís. 9 a) a 10 tr. ř. — správně podle čís. 10 Šu 281 tr. ř. — z toho důvodu, že nejde o čin spáchaný za okolností zvláště nebezpečných (§ 85 písm. c) tr. zák.). Stížnost tím po pravdě vytýká, že v rozsudku chybí zjištění oné zákonné známky skutkové podstaty přečinu podle § 337 tr. zák. a dlužno jí po této stránce přisvědčiti. Jízda automobilem neděje se vždy za zvláště nebezpečných okolností, a jest proto na soudě, by pečlivě zhodnotil celkovou situaci, dané poměry a zvláštní okolnosti při úrazu se sběhší, a by podle toho v každém případě zvláště zkoumal a v rozsudku výslovně zjistil, zda dostoupilo nebezpečí stupně v §§ 337, 85 c) tr. zák. předpokládaného. Takové zjištění není však v důvodech napadeného rozsudku obsaženo a pouhé citování slov zákona ve výroku rozsudkovém nestačí k tomuto zjištění. V důvodech rozsudku se sice praví, že obžalovaný jel rychlostí 20 km za hodinu v uzavřené obci, v níž na silnici bylo větší shromáždění lidí (na jiných místech důvodů se mluví o »hloučku dětí a několika dospělých lidech«), a že jel po nesprávné straně cesty, avšak všechny tyto okolnosti mohly by po případě opodstatňovati také jen rychlou a neopatrnou jízdu, a z rozsudku nelze seznati, zdali v nich nalézací soud spatřoval zároveň okolnosti zvláště nebezpečné po rozumu § 85 písm. c) tr. zák., čin obžalovanému za vinu kladený byl by však přečinem podle Šu 337 tr. zák. pouze tehdy, kdyby i tato zákonná známka jeho skutkové podstaty byla určitě zjištěna, a ježto se tak nestalo, jest zmatek podle čís. 10 Šu 281 tr. ř. opodstatněn. Ježto se nelze vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení